

Jánovo evanjelium

Keď sa Ježiš dozvedel, že farizeji počuli, ako získava a krstí viac učeníkov než Ján - hoci Ježiš sám nekrstil, ale jeho učeníci -, opustil Judeu a odišiel znova do Galiley. Pritom musel prejsť cez Samáriu. A tak prišiel do samarijského mesta menom Sychar neďaleko pozemku, ktorý dal Jakub svojmu synovi Jozefovi. Tam bola Jakubova studňa, Ježiš unavený z cesty sadol si k studni. Bolo okolo poludnia. Tu prišla po vodu istá Samaritánka. Ježiš jej povedal: „Daj sa mi napiť!“ Jeho učeníci odišli do mesta nakúpiť potraviny. Samaritánka mu povedala: „Ako si môžeš ty, Žid, pýtať vodu ono mňa, Samaritánky?“ Židia sa totiž so Samaritánmi nestýkajú. Ježiš jej odpovedal: „Keby si poznala Boží dar a vedela, kto je ten, čo ti hovorí: »Daj sa mi napiť,« ty by si poprosila jeho a on by ti dal živú vodu.“ Žena mu povedala: „Pane, ani vedro nemáš a studňa je hlboká. Odkiaľ máš teda živú vodu? Si azda väčší ako náš otec Jakub, ktorý nám dal túto studňu a pil z nej on sám i jeho synovia a jeho stáda?“ Ježiš jej odvetil: „Každý, kto pije túto vodu, bude znova smädný. Ale kto sa napije z vody, ktorú mu ja dám, nebude žízniť naveky. A voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života.“ Žena mu vravela: „Pane, daj mi takej vody, aby som už nebola smädná a nemusela sem chodiť čerpať!“ Povedal jej: „Choď, zavolaj svojho muža a príď sem!“ Žena mu odpovedala: „Nemám muža.“ Ježiš jej vravel: „Správne si povedala: »Nemám muža,« lebo si mala päť mužov a ten, ktorého máš teraz, nie je tvoj muž. To si povedala pravdu.“ Žena mu vravela: „Pane, vidím, že si prorok. Naši otcovia sa klaňali Bohu na tomto vrchu, a vy hovoríte, že v Jeruzaleme je miesto, kde sa treba klaňať.“ Ježiš jej povedal: „Ver mi, žena, že prichádza hodina, keď sa nebudete klaňať Otcovi ani na tomto vrchu ani v Jeruzaleme. Vy sa klaniate tomu, čo nepoznáte; my sa klaniame tomu, čo poznáme, lebo spása je zo Židov. Ale prichádza hodina, ba už je tu, keď sa praví ctitelia budú klaňať Otcovi v Duchu a pravde. Lebo sám Otec hľadá takých ctiteľov. Boh je duch a tí, čo sa mu klaňajú, musia sa mu klaňať v Duchu a pravde.“ Žena mu vravela: „Viem, že príde Mesiáš, zvaný Kristus. Až príde on, zvestuje nám všetko.“ Ježiš jej povedal: „To som ja, čo sa rozprávam s tebou.“ Vtom prišli jeho učeníci a divili sa, že sa rozpráva so ženou. Ale nik nepovedal: „Čo sa jej pýtaš?“ Alebo: „Prečo sa s ňou rozprávaš?“ Žena nechala svoj džbán, odišla do mesta a vravela ľuďom: „Poďte sa pozrieť na človeka, ktorý mi povedal všetko, čo som porobila! Nebude to Mesiáš?“ Vyšli teda z mesta a šli k nemu. Medzitým ho učeníci prosili: „Rabbi, jedz!“ On im povedal: „Ja mám jesť pokrm, ktorý vy nepoznáte.“ Učeníci si hovorili medzi sebou: „Vari mu niekto priniesol jesť?“ Ježiš im povedal: „Mojím pokrmom je plniť vôľu toho, ktorý ma poslal a dokončiť jeho dielo. Nevravíte aj vy: »Ešte

štyri mesiace a bude žatva?« Hľa, hovorím vám: Zdvihnite oči a pozrite sa na polia, že sú už biele na žatvu! Žnec už dostáva odmenu a zbiera úrodu pre večný život, aby sa spoločne tešili aj rozsievateľ, aj žnec. Tu sa potvrdzuje príslovie: Jeden rozsieva a druhý žne. Ja som vás, poslal žať to, na čom ste nepracovali. Pracovali iní a vy, ste vstúpili do ich práce.“ Mnoho Samaritánov z toho mesta uverilo v neho pre slovo ženy, ktorá svedčila: „Povedal mi všetko, čo som porobila.“ Keď Samaritáni prišli k nemu, prosili ho, aby u nich zostal. I zostal tam dva dni. A ešte oveľa viac ich uverilo pre jeho slovo. A žene povedali: „Už veríme nielen pre tvoje slovo, ale sami sme počuli a vieme, že toto je naozaj Spasiteľ sveta.“

(Jn 4, 1 – 42)

Milý smädný priateľ,
spomeň si na chvíľu, keď si pociťoval príšerný smäd. Takých skúseností asi nie je veľa, pretože v civilizovanej spoločnosti nájdeme na každom kroku miesto, kde sa môžeme osviežiť vodou – zadarmo alebo za peniaze. Ale predsa, aj moderná spoločnosť prináša situácie, kedy je túžba po vode silná a neuhášená. Niekedy počujeme o tom, že v letnom období sa na diaľnici kvôli autonehode vytvorili také kolóny, že záchranári museli ľuďom roznášať vodu. Teda, hoci máme všetko pod kontrolou, aj tak sa môže vyskytnúť chvíľa, kedy smäd číha na náš život. Alebo, ak miluješ prírodu a chodíš do hôr, poznáš ten pocit, keď v páľave slnka ložíš po skalných chodníkoch a došla Ti voda. Nikde na okolí nie je stánok s občerstvením... Vtedy je každý, kto sa Ti dá napiť, priateľ – záchranca.

Takto si aspoň trochu vieme predstaviť, čo to znamená, keď si aj náš Priateľ – Ježiš pýta vodu (H₂O). Aj Ježiš bol smädný a sadol si k studni. Vtedy sa nečakane prihovril žene – Samaritánke a povedal jej: „Daj sa mi napiť!“. V tomto postoji bol Ježiš príkladom odvahy (O₂H). Židia sa so Samaritánmi nestretávali a v tej dobe nebolo pre muža dovolené rozprávať sa osamote so ženou. Ježiš však búral bariéry. No nie v tom zmysle, ako to dnes často robia mnohí mladí ľudia – búrajú všetky konvencie, zaužívané spôsoby slušnosti, zdvorilosti, jemnocitného správania sa v slove, v správaní sa na hlučných podujatiach... I tam sa často búrajú bariéry, ale – povedzme si pravdu – na to netreba až tak veľa odvahy. To by sme skôr nazvali nespútanosťou. Ježiš, keď búra bariéry, robí tak preto, aby zanesol radostnú zvesť o Bohu aj k tým, u ktorých by to bolo prekvapivé. V tom je vzorom odvahy.

Ježiš bol smädný po vzťahoch cez ktoré prinášal posolstvo radosti a spásy. Boh je vzorom tohto smädu po vzťahoch. Boh sám žije vo vzťahoch – v Trojici. A tento smäd po vzťahoch vyjadril aj v tom, že nám poslal svojho Syna, ktorý sa stal podobným nám vo všetkom okrem hriechu. Tak veľmi túžil vstúpiť do vzťahu k nám, že sa k nám znížil. A Ježiš vo svojej prosbe k Samaritánke: „Daj sa mi napiť!“, vyjadruje svoju túžbu vstúpiť do vzťahu. Lebo vzťah je prvý kontakt viery. Skúšaj v sebe objavovať tento smäd po prežívaní viery vo vzťahoch. Veľmi sme poznačení individualizmom a to sa prejavuje aj v prežívaní našej viery. Ale žiť si svoju vieru odizolovaný od iných vo svojej „pevnosti“, do ktorej nik nemôže vstúpiť, určite neprináša radosť. Neboj sa vstúpiť do spoločenstva tých mladých, ktorí sa dokážu podeliť o svoju vieru navzájom medzi sebou. Toto možno nazvať skutočnou odvahou, keď zbúraš bariéry obavy a dokážeš svoju vieru prežívať vo vzťahoch.

Ježiš je smädný po vzťahoch. A my tiež, pretože sme stvorení na obraz Boží. Všetci – aj Ty určite – cítime v sebe ten zvláštny smäd a niekedy ani nevieme, po čom sme smädní. Svet ponúka mnoho príležitostí, ako si uhasiť tento smäd. Predstav si teraz nejakého človeka, ktorý kráča po púšti. Je už veľmi vyčerpaný a hlavne vysmädnutý a vyhľadnutý, takmer stráca vedomie. A zrazu v diaľke uvidí oázu. Z posledných síl sa k nej priblíži. A keď dôjde na jej okraj, uvidí tam odpadkový kôš. A keďže je vysmädnutý a vyhľadnutý, začne z neho vyťahovať odpadky, olizovať ich a bude celý šťastný, že aspoň trochu uhasí svoj smäd i hlad. Ale keby si dal ešte trochu námahy a odvahy a podišiel by ďalej, do centra oázy, našiel by tam prameň čistej vody a napil by sa ako človek, ktorý cíti svoju hodnotu. Podobne my všetci cítime smäd, lebo sme tu akoby na púšti. Ľudia sú smädní po opravdivých hodnotách, ktoré by ich naplňali.

Ale niekedy by sme chceli príliš lacno uhasiť svoj smäd, vyčerpaní sa zastavíme na okraji „oázy“ a vyberáme odpadky z odpadkového koša. **Vtedy nevidíme pravdivo seba a svoju hriešnosť, hoci si myslíme, že je všetko v najlepšom poriadku.** Ako často sa to podobá na tento obraz, keď napríklad prepíname programy televízie a sýtíme sa mnohým „odpadom“. Alebo keď surfujeme po internete a prezeráme si toľko hlúpostí, nepotrebností i škaredostí, ktoré sú skutočnými odpadkami. Alebo, keď sa niekto rúti do mnohých povrchných vzťahov a odchádza z nich stále viac zranený. Práve v týchto a podobných situáciách platia Ježišove slová, ktoré povedal Samaritánke: „Každý, kto pije túto vodu, bude znova smädný.“ Vtedy by sme veľmi radi zvolali spolu so Samaritánkou: „Pane, daj mi takej vody, aby som už nebola smädná a nemusela sem chodiť čerpať.“ **A Ježiš, tak ako pozval Samaritánku, aj nás pozýva, aby sme prišli k prameňu čistej vody, aby sme sa napili a tak spoznali pravdu o sebe, o svojej hriešnosti i nedokonalosti a zároveň našli svoju vlastnú hodnotu.**

Odpovedať na toto pozvanie však vyžaduje skutočnú odvahu. **Odvahu spoznať pravdu o sebe. Samaritánka ju našla, nechala džbán, ktorým by si nabrala iba takú vodu, z ktorej by bola naďalej smädná a utekala svedčiť o Ježišovi. To bolo niečo, čo skutočne uhasilo smäd a mnohí uverili práve vďaka jej svedectvu.** Ale spomeň si na iný moment, keď Ježiš túžil po vode. Keď visel na kríži, zvolal: „Žiznim!“ , alebo ináč povedané: „Som smädný!“. V tomto kritickom momente zaznieval z kríža jeho hlas akoby hľadal ľudí podobných tej Samaritánke. I vtedy svojim výkrikom hľadal tých, ktorých srdce by citlivo reagovalo na jeho zvolanie. Tých, ktorí by si pravdivo priznali svoje „prešľapy“, ktorí by odvážne urobili krok k nemu, aby už neboli smädní. Vtedy, v tej chvíli na kríži, nebolo pozitívnej odozvy na Ježišovo volanie. Ktovie, možno Ježiš v tom momente myslel aj na Samaritánku, ktorá túžila uhasiť svoj smäd po pravde. Ale jeho výkrik zaznieva stále a pozýva všetkých tých, ktorí nechcú ostať smädní po pravých hodnotách.

Milý priateľ, určite aj Ty cítiš smäd po pravdivom poznaní seba, po pravých hodnotách, po niečom, čo by napĺňalo Tvoj život nielen na krátku chvíľu, ale čo by uhasilo Tvoj smäd. Na diaľnici života, ktorou cestuješ, či na skalných chodníkoch svojej životnej cesty, ktorou putuješ, prichádzajú momenty, kedy obzvlášť pociťuješ smäd. Svet Ti ponúka mnoho príležitostí, ako uhasiť smäd. Ponúka ti svoje „pravdy“. No i Ježiš – Priateľ i Záchranca, Ti ponúka prameň živej vody. Rozhodnúť sa vstúpiť do vzťahu s ním, rozhodnúť sa žiť svoju vieru v spoločenstve, si vyžaduje odvahu – pravdivo si priznať svoju slabosť a napiť sa. Chce to odvahu zanechať staré spôsoby života. Chce to odvahu prísť do centra oázy, do spoločenstva ľudí živej viery, kde prebýva náš Pán – ten, ktorý je prameňom živej vody, ten, ktorý je Pravda. Chce to odvahu ostať niekedy sám na kríži, ako ostal náš Pán. Chce to odvahu vykročiť na cestu, ktorá nie je cestou bez kríža, ale ktorá je cestou opravdivej radosti.

Neboj sa, napi sa a ži v Pravde...

otec Marek Forgáč

Aktivita 1: Med a citrón

Ciel': Osvojiť si základné pravidlá podávania spätnej väzby a vytvoriť priestor účastníkom, aby si v bezpečnom prostredí mohli navzájom dať spätnú väzbu.

Predpokladaná dĺžka trvania: cca 60 min.

Pomôcky:

- všetko na prípravu chutného čaju + med + citrón;
- papiere a perá na skupinovú prácu;
- Nový zákon pre každého účastníka;
- vytlačené a rozstrihané tabuľky tvrdení ku spätnej väzbe (*nájdeš ich na stránke v sekcii „Na stiahnutie“*).

Poznámky pre učiteľa/animátora:

- 1) Samaritánka** – *prečítajte si spolu úryvok (Jn 4, 1 – 42). Tento úryvok dobre poznáte a počuli ste už mnoho o vzťahu Židov a Samaritánov, o postavení žien vo vtedajšej spoločnosti atď'. Dnes sa zameriame na niečo iné.*
 - **Čo ženu presvedčilo o tom, že Ježiš je Mesiáš?**
Keď jej otvorene povedal pravdu o jej živote. Po návrate do svojho mesta hovorila: „Podďte sa pozrieť na človeka, ktorý mi povedal všetko, čo som robila! Nebude to Mesiáš?“ (v. 29)
 - **Aký dojem vo vás vyvolalo Ježišovo správanie?**
 - **Akú mal podľa vás motiváciu, keď sa dal so ženou do rozhovoru? Prečo jej otvorene povedal pravdu o jej živote? Bolo jeho cieľom súdiť ju?**
Ježiš úprimne túžil, aby bola šťastná a žila naplnený život. Chcel uhasiť jej vnútorný smäd. Ježiš nevyslovuje žiadny súd nad ženou. Prijíma ju takú, aká je, ale túži po jej zmene.
 - **Aký vplyv malo na ženu stretnutie s Ježišom?**
Vidíme radikálnu zmenu: zanecháva džbán – svoj starý život, a vracia sa do mesta medzi ľuďmi, ktorým sa dovtedy vyhýbala.

Ježiš dal Samaritánke spätnú väzbu na jej život. Nerobil to však preto, aby ju ponížil alebo odsúdil, ale aby ju nasmeroval na správnu cestu. K spätnej väzbe ho motivovala láska. Žena jeho spätnú väzbu prijala a v jej živote nastala radikálna zmena.

Čo je vlastne spätná väzba? Je to akákoľvek reakcia na naše správanie, ktorú dostávame od svojho okolia. Cielená spätná väzba je vzácnym darom, ktorý nás môže obohatiť a posunúť vpred – záleží však od toho, s akým srdcom ju dávame a s akým srdcom ju prijímame.

- 2) Skupinová práca** – účastníci sa rozdelia do trojíc alebo štvoríc. Každéj skupinke rozdaj rozstrihané tvrdenia z pracovného listu (*nájdeš ho na stránke v sekcii „na stiahnutie“*). Ich úlohou bude rozdeliť ich do dvoch skupín: 1) ako dobre podávať spätnú väzbu a 2) čomu sa vyhnúť (popletené tvrdenia). Zároveň budú mať preformulovať popletené tvrdenia na správne. Na skupinovú prácu im daj 20 minút. Zatiaľ môžeš navariť čaj ☺. Na záver skupinky prezentujú svoju prácu. Ty pozorne sleduj ich odpovede, prípadne oprav chyby. Na konci tejto aktivity *nájdeš aj správne formulácie popletených tvrdení.*

- 3) Práca vo dvojiciach – dávame si spätnú väzbu** – do pozadia pustíme príjemnú hudbu. Účastníci si ponalievajú čaj ochutený medom a citrónom. Ty môžeš pridať komentár: **Citrón je kyslý, môže byť nepríjemný, ale osvieži. Med je sladký a lieči. Keď sa tieto dve chute spoja, vytvoria príjemnú harmóniu. Podobne aj spätná väzba by mala byť vyvážená: môže obsahovať aj negatíva – kyslý citrón, ktoré však treba vyvážiť pozitívami – medom. Vtedy nás spätná väzba posúva vpred a osvieži nás.**

Nasledujúci krok je samotné podávanie spätnej väzby. Účastníci sa stretnú vo dvojiciach. Prvý z nich položí otázku: napr. Ako vnímaš moje správanie v skupinke za posledné mesiace? Ako vidíš moje správanie v triede? Ako vidíš naše priateľstvo? Čo by som mohol zmeniť, aby sme lepšie spolu vychádzali? A pod. Druhý mu podá spätnú väzbu, pričom pamätá na to, aby v jeho „šálke“ nechýbal citrón ani med. Prvý účastník spätnú väzbu nekomentuje, iba poďakuje. Potom sa úlohy vymenia. Následne sa vytvoria nové dvojice. Ak je skupina menšia, môžu sa vystriedať všetci účastníci. V prípade väčšej skupiny môžeme stanoviť limit.

- 4) Modlitba na záver** – ďakujte Bohu za seba navzájom, za pozitívne veci, ktoré ste si vypočuli, aj za negatíva, ktoré vás môžu posunúť vpred. Proste si od Boha odhodlanie a silu, aby ste dokázali prijímať pravdu o sebe a pracovať na sebe a meniť sa.

Tabuľka tvrdení ku spätnej väzbe:

K dávaniu spätnej väzby by ťa malo motivovať to, že ti na tej druhej osobe záleží a chceš, aby rástla a zdokonaľovala sa.	Negatívnu spätnú väzbu použi na to, aby si toho druhého ponížil alebo zosmiešnil pred ostatnými. Sám sa potom budeš cítiť lepšie.
Spätnú väzbu podávaj medzi štyrmi očami. Vyhýbaj sa zovšeobecňovaniu. Buď konkrétny.	Poukazuj iba na chyby. Ak budeš chváliť, ten druhý by mohol spyšnieť.
Spätnú väzbu servíruj ako dobre ochutený čaj: ak obsahuje negatíva (citrón), doplň ju o pozitíva (med). Skús ponúkať pozitívnu spätnú väzbu 4-krát častejšie ako negatívnu.	Spätnú väzbu odkladaj na neskôr. Načo sa zafažovať niečím, čo môžeš vybaviť o týždeň, aj keď si už obe strany nebudú udalosť dobre pamätať.
Chceš rásť? Žiadaj iných o spätnú väzbu a nesúď toho, kto ti ju dáva. Ponúka ti pohľad na to, ako ťa vnímajú iní.	V žiadnom prípade neklad' otázky a nikdy sa nepýtaj na názor toho druhého. Čo ťa po ňom?
Podávaj spätnú väzbu na správanie, nie na osobu. Vysvetli, ako správanie, na ktoré chceš podať spätnú väzbu, pôsobí na teba a iných.	Ak ťa niekto skritizuje, uraz sa na smrť. Ako si mohol dovoliť vytknúť ti niečo?!
Dávaj po kvapkách, pravidelne, nevylej na druhého raz za rok plné vedro, ktoré si si celý čas ukladal v srdci. Čím častejšie budeš dávať spätnú väzbu, tým prirodzenejšou sa ti stane.	Spätnú väzbu daj bez ohľadu na to, ako sa ten druhý cíti. Má dnes mizerný deň? Nalož mu ešte viac!
Užitočné frázy: „Keď si urobil, cítil som sa...“ „Páčilo sa mi, keď si urobil...“ „Všimol som si, že keď si povedal..., cítil som sa...“	Keď ti niekto dáva spätnú väzbu, počúvaj ho iba na pol ucha a hneď rozmyšľaj nad tým, čo mu odsekneš. Pre istotu ho ani nenechaj dohovoriť.
Dbaj na to, aby spätná väzba nasledovala čo najskôr po udalosti, na ktorú chceš reagovať.	Ak danú vec o tebe tvrdí hoci iba jediný človek, je to na 100 % pravda.

Správne formulácie popletených tvrdení:

- **Negatívnu spätnú väzbu použi na to, aby si toho druhého ponížil, alebo zosmiešnil pred ostatnými. Sám sa potom budeš cítiť lepšie.**
Negatívnu spätnú väzbu nikdy nepouži na to, aby si toho druhého ponížil alebo zosmiešnil pred ostatnými. Nikdy to nerob s tým cieľom, aby si mal zo seba lepší pocit.
- **Poukazuj iba na chyby. Ak budeš chváliť, ten druhý by mohol spyšnieť.**
Chváliť druhých je dôležité. Posilníš tým ich sebavedomie, upevníš vhodné správanie a zároveň im pomôžeš byť otvorenými na prijímanie kritiky.
- **Spätnú väzbu odkladaj na neskôr. Načo sa zťažovať niečím, čo môžeš vybaviť o týždeň, aj keď si už obe strany nebudú udalosť dobre pamätať.**
Pri podávaní spätnej väzby je dôležité podať ju s čo najmenším časovým odstupom od udalosti, ktorej sa týka. Čím neskôr to urobíš, tým môžu byť tvoje spomienky na udalosť skreslenejšie.
- **V žiadnom prípade neklad' otázky a nikdy sa nepýtaj na názor toho druhého. Čo ťa po ňom?**
Pri dávaní aj prijímaní spätnej väzby sa zaujímaj o názor toho druhého. Nebráň sa, nesnaž sa silou-mocou ospravedlniť svoje chyby, ale ak nerozumieš tomu, čo ti ten druhý hovorí, s láskou sa ho pýtaj.
- **Ak ťa niekto skritizuje, uraz sa na smrť. Ako si mohol dovoliť vytknúť ti niečo?!**
Každú spätnú väzbu sa snaž prijímať ako dar. Aj keď je to pre teba nepríjemné, udrž si na uzde svoje pocity, hnev, nutkanie brániť sa, príp. útočiť späť.
- **Spätnú väzbu daj bez ohľadu na to, ako sa ten druhý cíti. Má dnes mizerný deň? Nalož mu ešte viac!**
Ak chceme, aby naša spätná väzba bola efektívna, potrebujeme vystihnúť aj správny čas, kedy ju podať. Ak vidíš, že ten druhý nie je „v pohode“, počkaj na príhodnejšiu chvíľu.
- **Keď ti niekto dáva spätnú väzbu, počúvaj ho iba na pol ucha a hneď rozmýšľaj nad tým, čo mu odsekneš. Pre istotu ho ani nenechaj dohovoriť.**
Snaž sa sústredene počúvať, aby si tomu druhému porozumel. Počas toho, ako rozpráva nepremýšľaj nad tým, čo mu odpovieš. A zároveň mu neskáč do reči.
- **Ak danú vec o tebe tvrdí hoci iba jediný človek, je to na 100 % pravda.**
Niekedy je dobré potvrdiť si spätnú väzbu, ktorú sme dostali, aj u iných ľudí. Ak má určitý názor iba jeden človek, môže to byť iba jeho subjektívny pohľad, ktorý nemusí byť neomylný.

Aktivita 2: Studňa pravdy

Cieľ: Aktivita je zameraná na rozlišovanie informácií, priblíženie Svätého písma ako knihy pravdy, povzbudenie na čítanie a hľadanie pravdy v Biblii.

Predpokladaná dĺžka trvania: cca 45 min.

Pomôcky:

- farebný papier + zošívacia/lepiaca páska + špajdle na výrobu hlasovacích paličiek;
- Sväté písmo;
- vytlačený a rozstrihaný zoznam tvrdení (*nájdeš ho na stránke v sekcii „Na stiahnutie“*).

Poznámky pre učiteľa/animátora:

- 1) **Jánovo evanjelium** – *prečítajte si spolu úryvok (Jn 4, 1 – 42) a potom spoločne hľadajte odpovede na tieto otázky:*

Žena mu povedala: „Pane, ani vedro nemá a studňa je hlboká. Odkiaľ máš teda živú vodu?“

Čo si ako prvé všimneme na Samaritánke v tomto rozhovore s Ježišom, je jej záujem o hľadanie skutočnej pravdy a tiež spôsob, akým prijíma jeho slová. Stretáva pre ňu neznámeho človeka, ktorý ju presvedča že jej dokáže dať živú vodu. Iný človek by po takýchto slovách zrejme stratil záujem o ďalší rozhovor a ešte by si aj o tomto človeku niečo pomyslel. Samaritánka sa ale naopak ďalej pýta Ježiša a snaží sa zistiť viac.

- Stáva sa aj nám, že sa dostaneme do styku s niečím neznámym, nepoznaným a snažíme sa skutočne nájsť pravdu?
- Sú aj v našej viere témy, ktorým úplne nerozumieme, ktoré nám neboli riadne vysvetlené alebo ostali pre nás nepochopené?
- Sme voči nim ľahostajní alebo sa snažíme všemožnými spôsobmi hľadať pravdu ako Samaritánka?

Ježiš jej povedal: „Každý, kto pije túto vodu, bude znova smädný. Ale kto sa napije z vody, ktorú mu ja dám, nebude žizniť naveky. A voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života.“

Žena mu odpovedala: „Pane, daj mi takej vody aby som už viac nebola smädná a nemusela sem chodiť čerpať!“

Ján Pavol II. hovorí, že Boh už v detstve vkladá do našich srdc ideály pravdy a dobra; v tom spočíva pravá mladosť ducha!

- Ako reagujeme my na Ježišove slová o živej vode? Chodievame si po túto vodu „do studne“ na svätú omšu?
- Pristupujeme ku sviatostiam?
- Nestáva sa nám, že sa nesnažíme hľadať Božiu vôľu a hovoríme o „inej vode“? Sme ochotní otvoriť sa Pravde – „Pravej vode“?

Žena mu odpovedala: „Nemám muža.“ Ježiš jej vravel: „Správne si povedala: »Nemám muža,« lebo si mala päť mužov a ten, ktorého máš teraz, nie je tvoj muž. To si povedala pravdu.“

Ježiš hovorí Samaritánke slová, ktoré by možno najradšej nepočula. Priamo jej hovorí, že nekonala správne a ukazuje pravdu o jej živote. No všimneme si postoj Samaritánky – jej odvahu prijať túto pravdu o sebe. Pre Samaritánku tento krok znamená začiatok veľkých vecí v jej živote.

- Boli sme aj my niekedy v podobnej situácii?
- Cítili sme sa byť usvedčení z našich hriechov, keď nám niekto povedal pravdu o našom živote?
- Cítili sme lásku v pozadí týchto slov?
- Máme dostatok odvahy uznať svoje poklesky a prijať pravdu o sebe?

Žena mu vravela: „Viem, že príde Mesiáš, zvaný Kristus. Až príde on, zvestuje nám všetko.“ Ježiš jej povedal: „To som ja, čo sa rozprávam s tebou.“

Mesiáš bol niekto, na koho čakali mnohí. Samaritánka patrila medzi nich. Zrazu stál pred ňou muž, ktorý jej povedal, že to je on. Ježiš je Mesiáš, na ktorého všetci čakáme. Veriť v Ježiša Krista znamená spoľahnúť sa na jeho lásku k nám, uznať jeho autoritu, skloniť hlavu a priznať si, že sú veci, na ktoré sme príliš malí.

- Sme ochotní prijať pravdu, ktorú nám Mesiáš ponúka, aj keď to možno nie je to, čo chceme počuť?
- Sme dostatočne pokorní, aby sme nehľadali za každou pravdou viery logické vysvetlenie?
- Dokážeme uznať pravdy viery a rešpektovať ich, aj keď im dokonale nerozumieme?

Žena nechala svoj džbán a odišla do mesta... Mnoho Samaritánov z toho mesta uverilo v neho pre slovo ženy, ktorá svedčila: „Povedal mi všetko, čo som porobila.“

Ježiš Samaritánke tak zmenil pohľad na seba a na život, že neváhala a bežala späť do svojho mesta. Dávno to tušila, no nikdy si túto pravdu o sebe nepriznala. Teraz si ju nielenže priznala, ale ju aj prijala. Potom už nemohla spraviť nič iné, len to oznámiť „svojim“, tým, ktorí možno tiež žili v nejakých polopravdách alebo nepravdách. A mnoho Samaritánov uverilo vďaka nej. Nechala v sebe pôsobiť pravdu a tá potom premenila aj ostatných.

- Ako sa zachováme my, keď spoznáme a prijmemo o sebe pravdu, ktorá možno nie je vždy príjemná?
- Máme dostatok odvahy podeliť sa s touto pravdou?
- Delíme sa s ňou aj s ľuďmi, ktorí rovnako nežijú v pravde?
- Ježiš „použil“ Samaritánku, lebo inak by možno Samaritáni neprijali túto pravdu od neho, Žida. Ona im to povedala „ich rečou“. Vieme aj my podať pravdu v reči zrozumiteľnej pre druhých?

Ježiš im povedal: „Hľa, hovorím vám: Zdvihnite oči a pozrite sa na polia, že sú už biele na žatvu! Žnec už dostáva odmenu a zbiera úrodu pre večný život, aby sa spoločne tešili aj rozsievateľ aj žnec. Tu sa potvrdzuje príslovie: Jeden rozsieva a druhý žne. Ja som vás, poslal žať to, na čom ste nepracovali. Pracovali iní a vy, ste vstúpili do ich práce.“

- Uvedomujeme si, že za našu náboženskú slobodu už od nepamäti bojovali a zomierali ľudia?
- Sme vďační našim rodičom, kňazom a všetkým tým, ktorí siali do nášho života Božie slovo, ktoré môžeme teraz žať?
- Akí sme my ženci? Máme odvalu prijať pravdu od rozsievateľov?
- Robíme všetko pre to, aby raz mohli aj naše deti slobodne žať to, čo do nich zasejeme?
- Modlíme sa za tých, ktorí sú prenasledovaní a zabíjaní aj v dnešnej dobe, za ich snahu pripraviť „úrodu“ pre iných?

- 2) Pravda alebo lož? – Uved' aktivitu týmito alebo podobnými slovami: Denne počujeme veľa informácií, no nie vždy vieme, ktoré z nich sú pravdivé. Ako mladí kresťania by sme sa mali zamýšľať nad tým, čo je pravda, aby sme v nej mohli žiť. Mali by sme túžiť po pravde rovnako, ako Samaritánka, ktorá túto pravdu o sebe prijala a rozhlasovala ju ďalej. Biblia je kniha, ktorá nám ukazuje pravdu o nás, o svete a o Bohu. Ako dobre túto knihu poznáme? Každý z vás dostane jedno tvrdenie, ktoré je pravdivé, alebo nepravdivé. Prečítajte si ho a napíšte na svoj papierik, či je to pravda, alebo nie. Potom každý postupne prečíta svoje tvrdenie a spoločne budeme o ich pravdivosti hlasovať.**

Na hlasovanie si vyrobte vizuálne pomôcky. Najjednoduchšia možnosť je papier, ktorý má na jednej strane napísané „Áno“ a na druhej „Nie“. Elegantnejšia možnosť je použiť farebné papiere – zelený bude symbolizovať súhlas a z druhej strany prilepený červený papier bude vyjadrovať nesúhlas. Takto zlepené dva farebné papiere sa dajú prilepiť aj na špajdľu, aby sa hlasovacia „palička“ dobre vynímala nad hlavami účastníkov... Buďte tvoriví ☺.

Je potrebné nechať účastníkom dostatok času na premyslenie odpovedí k jednotlivým tvrdeniam. Ak si chcú účastníci svoju odpoveď overiť, môžu použiť Sväté písmo alebo aplikáciu v mobilnom telefóne, príp. vyhľadávač www.svatepismo.sk. **Možno to bude ideálna príležitosť, aby si do svojich mobilov podobnú aplikáciu stiahli.** Dôležité je, aby vďaka tejto aktivite boli účastníci motivovaní brať do rúk Bibliu a čítať ju. Na konci sa pýtaj, či sa vo svojom živote snažia hľadať pravdu a neboja sa pýtať, či je Biblia pre nich tou studňou, kde hľadajú pravdu, resp. na akých iných miestach ju hľadajú (náboženská literatúra, duchovné rozhovory, kázeň, ...).

- 3) Modlitba – aktivitu ukončíte Šalamúnovou modlitbou za múdrosť:**

Bože mojich otcov, Pane milosrdenstva, ty si všetko urobil svojim slovom, a vo svojej múdrosti si stvoril človeka, aby vládol nad tvormi, ktoré si ty urobil, aby sväto a spravodlivo spravoval svet a s priamym srdcom uplatňoval svoju moc. Daj mi múdrosť, prisediacu na tvojom tróne, a nevylučuj ma spomedzi svojich detí, lebo ja som tvoj sluha a syn tvojej služobnice, človek slabý a krátkeho života a neschopný pochopiť právo a zákon. Lebo aj keby bol niekto z ľudí dokonalejší a chýbala by mu tvoja múdrosť, nebol by ničím. S tebou je múdrosť, ktorá pozná tvoje diela, ktorá bola pri tom, keď si tvoril svet, a vedela, čo tvojim očiam lahodí a čo je správne podľa tvojich príkazov. Vyšli ju zo svojich svätých nebies, pošli ju z trónu svojej velebnosti, aby bola so mnou a so mnou pracovala, aby som vedel, čo sa ti páči, lebo ona vie a chápe všetko, ona ma bude rozvážne viesť pri mojich skutkoch a bude ma chrániť svojou slávou.

Otázne tvrdenia:

1. Biblia sa skladá z menej ako 70 kníh.
2. Najdlhšia aj najkratšia kapitola Svätého písma sa nachádza v Knihe žalmov.
3. Biblia bola preložená do viac ako 1000 jazykov.
4. Biblia sa nachádza na štátnej vlajke jednej krajiny.
5. Markovo evanjelium sa začína Ježišovým rodokmeňom.
6. Boh zakázal Adamovi a Eve jesť jablká zo stromu poznania dobra a zla.
7. Svätý Jozef nepovedal v žiadnom z evanjelií ani jedno slovo.
8. V Treťom Petrovom liste sa píše najmä o tom,
aby sa kresťania nedali pomýliť mylnými učeníami tej doby.
9. Posledné slová celého Svätého písma sú:
„A ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“
10. Svätý Pavol stroskotal na Sicílii.
11. Sv. Lukáš si zarábal na živobytie vyrábaním stanov.
12. *Lachaj roi* je studňa, ktorú pomenovala Agar –
egyptská slúžka Abrahámovej ženy Sarai.
13. Eliáš uzdravil vodný prameň tým, že nasypal do vody soľ.
14. Jakubova studňa, pri ktorej sa stretol Ježiš so Samaritánkou, existuje dodnes.
15. Vo Svätom písme sa nenachádza slovo oceán.
16. Evanjelista Ján sa v umení vyobrazuje s levom.

Správne odpovede:

1. Nie – 73 kníh (46 SZ + 27 NZ) / **2. Áno** – Ž 119 má 176 veršov a Ž 117 má iba 2 verše / **3. Áno** – do viac než 1200 jazykov / **4. Áno** – Dominikánska Republika. / **5. Nie** – tak začína Matúšovo evanjelium / **6. Nie** – v Biblii sa nepíše, že by šlo o jablká / **7. Áno** / **8. Nie** – 3. Petrov list neexistuje / **9. Nie** – Posledné slová sú (Zjv 22,21): „*Milosť Pána Ježiša nech je so všetkými.*“ / **10. Nie** – stroskotal na Malte (Sk 28, 1) / **11. Nie** – podľa všetkého bol lekár, stany vyrábal svätý Pavol / **12. Áno** – (Gen 16, 14) / **13. Nie** – bol to Elizeus (2Kr 2, 20 – 22) / **14. Áno** / **15. Nie** – je v Ž 33 aj v Ž 104 / **16. Nie** – vyobrazuje sa s orlom

Aktivita 3: Smäd

Ciel': pomenovať svoj smäd a zdieľať ho so spoločenstvom.

Predpokladaná dĺžka trvania: cca 40 min.

Pomôcky:

- rôzne nápoje a k nim hrnčeky/poháre – káva, čaj, džús, kofola, minerálka, mlieko, kakao, limonáda... Ideálne podľa toho, čo majú radi účastníci ☺;
- lepšie papieriky s pomenovaniami „smädom“ – napr. vzdelanie/škola, priateľstvo, peniaze, dobrodružstvo, láska, pokoj, dovolenka, úspech, rodina, ...

Poznámky pre učiteľa/animátora:

- 1) Smäd na čele** – v miestnosti, v ktorej sa stretávate priprav na jeden stôl viacero nápojov o ktorých vieš, že ich majú účastníci radi. Priprav napr. termosku s kávou alebo čajom, džús, minerálku, kakao, mlieko, limonádu alebo kofolu. Ak máš chuť, môžeš to celé pripraviť aj s dekoráciami a pridať k tomu nápis: „Máš smäd?“.

Posaď účastníkov do kruhu a každému z nich nalep na čelo jeden z papierikov, ktoré si si vopred pripravil. Najlepšie na to slúžia kancelárske nalepovacie papieriky, ale radšej si dopredu vyskúšaj, či budú na čele držať ☺. Nalep im ich tak, aby nikto z nich nevidel, čo má napísané na svojom papieriku. Vysvetli im, že ich úlohou je uhádnuť, čo majú napísané na čele, podobne, ako keď hrajú hru Activity.

Každý z nich reprezentuje nejaký „smäd“, ktorý môže mať človek vo svojom živote. Účastníci musia hádať kladením otázok, na ktoré dostávajú iba odpovede „áno“ alebo „nie“, pýtajú sa jeden po druhom (tak ako sedia v kruhu) a každý sa môže pýtať vždy len do chvíle, kým nedostane odpoveď „nie“. Potom nasleduje ďalší účastník, a tak ďalej, až kým každý neuhádne svoj „smäd“. Ty celú hru moderuj a ak uznáš za vhodné, môžeš im poradiť – napríklad si môžete dať pravidlo dvoch „žolíkov“ pre každého. Keď všetci uhádnu, spoločne sa občerstvite a uhaste svoj smäd.

- 2) Smäd v duši** – po krátkej prestávke a občerstvení si účastníci opäť posadajú. Začni diskusiu napríklad týmito slovami: **Ježiš chce utíšiť každý náš smäd a túži po tom, aby sme už nikdy viac neboli smädní. Niekedy ale čaká, kým svoj smäd pomenujeme a budeme si od neho pýtať konkrétnu pomoc. Predstavte si to ako v reštaurácii, kde tiež musíte povedať, ktorý nápoj si prosíte. Dnes budeme spolu hľadať, čo je tým smädom, za ktorý chceme prosiť Ježiša, aby ho utíšil. Buďme odvážni hľadať a úprimne sa o tom rozprávať.**

Použi pripravené otázky, prípadne doplň svoje vlastné, ktoré práve jednotlivcom v tvojej skupinke pomôžu čo najlepšie pomenovať svoj smäd. Veď ich, aby hľadali, čo je ukryté za ich prvotnými túžbami a ukáž im, ako môžu naplnenie každej túžby nájsť v Ježišovi a vo vzťahu s ním.

Otázky do diskusie:

- Predstav si, že si Samaritánka, ktorá sa stretla s Ježišom. Chcel by si, aby ti dal Ježiš vodu, po ktorej už nebudeš smädný?
- Po čom vo svojom živote túžiš?
- Akým spôsobom sa snažíš naplniť tieto túžby?
(napr. ak chcem byť profesionálnym športovcom, veľa trénujem a pod.)
- Ak by si mohol svoje túžby prirovnať ku smädu, ako by si nazval svoj smäd?
- Veľa vecí môžeme dosiahnuť aj svojimi silami. Rozmýšľal si ale, že Ježiš ti môže pomôcť a naplniť tvoje túžby takým spôsobom, že už nikdy viac nebudeš mať smäd?

3) Smäd na sieti – rozdeľ účastníkov do skupínok po troch a daj im kreatívnu úlohu, ktorú môžu splniť do najbližšieho stretnutia/hodiny. Každá skupinka nejakým zaujímavým a kreatívnym spôsobom predstaví jeden zo „smädov“ – môže k nemu vymyslieť slogan, fotku s popisom alebo „videjko“ a takýmto tvorivým spôsobom to odkomunikovať na sociálnych sieťach a pozvať tak aj iných mladých ľudí, aby napísali/ukázali, po čom majú smäd.
#smad #mojsmad #odvahazitvpravde

4) Modlitba – keď každý pohľadá a pomenuje svoj smäd, začni spoločnú modlitbu, v ktorej poprosíte Ježiša, aby uhasil každý váš smäd a ukázal vám ako každý deň piť z jeho živej vody. Povzbud' účastníkov, aby v modlitbe každodenne hľadali živú vodu, ktorú im túži Ježiš dávať. Poďakuj im za úprimnosť a odvahu hovoriť nahlas pred spoločenstvom o svojom smäde.

Pre ODVÁŽNY ROK pripravili: Zuzka Venglíková ZKSM, Ivka Šalgová & tím Godzone, saleziáni a Pavol Danko.

Jazyková úprava: Mgr. Stanislava Vavreková

Grafika: Erika Bojnická

Finalizácia, zalomenie textu a foto: PaedDr. Pavol Danko

Adorácia

Odvaha k pravde

Pieseň (počas nej kňaz alebo diakon vyloží Oltárnu sviatosť)
Pane, smädní sme po tebe

Úvod

Kňaz alebo diakon: Náš dobrý a milujúci Ježiš, prichádzame k tebe z hluku a nepokoja tohto sveta. Je v ňom toľko možností a príležitostí ako uhasiť smäd nášho srdca. Veru, musíme si pravdivo priznať, že toľkokrát sme už skúšali napiť sa z pohára, ktorý nám podáva tento svet. Ale znova a znova sme sa presvedčili, že sme boli ešte viac smädní.

Preto kľáčime pred tebou, prítomným v Eucharistii, aby sme ťa ešte raz a znova poprosili: „Daj nám takej vody, aby sme už neboli smädní...“ Veď kto sa napije z vody, ktorú mu ty dáš, nebude žízniť naveky.

Úprimne ti opakujeme, že ťa chceme vyznávať ako jediný prameň živej vody. Veľmi túžime po niekom, kto nás zachráni pred lákavým, ale prázdny prúdom tohto sveta. Veríme, že si to ty, kto sa i v tejto chvíli rozpráva s nami.

Chceme sa ti v tejto chvíli klaňať v Duchu a pravde. Chceme byť odvážne otvorení pre pravdu o tebe i o sebe. Veď pravda nás oslobodí. Chceme spoznať pravdu o svojej hriechnosti i nedokonalosti a tak nájsť svoju hodnotu. Chceme poznať pravdu o tvojej kráse a žiť z tohto prameňa. Prijmi nás pokorných duchom a skrúšených srdcom...

Pieseň

Náš Boh (Vodu na víno meníš)

Z Písma (1Jn 1,8 – 2,6)

Ak hovoríme, že nemáme hriech, klameme sami seba a nie je v nás pravda. Ale ak vyznávame svoje hriechy, on je verný a spravodlivý: odpustí nám hriechy a očistí nás od každej nepravosti. Ak hovoríme, že sme nezhrešili, jeho robíme luhárom a nie je v nás jeho slovo. Deti moje, toto vám píšem, aby ste nehrešili. A keby niekto zhrešil, máme u Otca zástancu: Ježiša Krista, spravodlivého. On je zmiernou obetou za naše hriechy; a nielen za naše, ale aj za hriechy celého sveta. Podľa toho vieme, že sme ho poznali, ak zachováme jeho prikázania. Kto hovorí: "Poznám ho," a nezachováva jeho prikázania, je luhár a niet v ňom pravdy. Kto však zachováva jeho slovo, v tom je Božia láska naozaj dokonalá. A podľa toho vieme, že sme v ňom. Kto hovorí, že ostáva v ňom, má aj sám žiť, ako žil on.

(chvíľa ticha)

Túžba po pravde o sebe a po Božom milosrdenstve (podľa Ch. de Foucaulda)

Spoločne volajme – Zostaň s nami, Pane.

- Pane, ty prebývaš v nás a napriek tomu sa pred tvojou tvárou dopúšťame mnohých nedokonalostí a nesčíselných chýb v myšlienkach, slovách a skutkoch.
E: Zostaň s nami, Pane.
- Pane, sme zhrození, keď sa pravdivo pozeráme na svoje slabosti a chce sa nám zvolať s apoštolom Petrom: „Odíd' odo mňa, lebo som človek hriešny.“
E: Zostaň s nami, Pane.
- Tvoja prítomnosť nám však dáva odvahu, aby sme volali s emauzskými učeníkmi: „Zostaň s nami, Pane, lebo sa zvečerieva.“ **E: Zostaň s nami, Pane.**
- Sme ponorení do temnoty hriechu a svetlo spásy môže prísť jedine od teba. Daj sa nám napiť takej vody, aby sme už neboli smädní. **E: Zostaň s nami, Pane.**
- Zostaň s nami, Pane, lebo sme ľudia hriešni. **E: Zostaň s nami, Pane.**

Kňaz alebo diakon: Zostaň s nami, Pane Ježišu, lebo sa zvečerieva; sprevádzaj nás životom, rozniecuj naše srdce a zobúdzaj v ňom nádej, aby sme ťa so svojimi bratmi a sestrami poznávali v Písme a pri lámaní chleba. Lebo ty si Boh – prameň živej vody a poznania pravdy, ty žiješ a kraľuješ s Bohom Otcom v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov. Amen.

Pieseň

Po tebe túžim viac

Žalm 25

R: Pane, ved' ma vo svojej pravde.

Ukáž mi, Pane, svoje cesty
a pouč ma o svojich chodníkoch.
Ved' ma vo svojej pravde a uč ma,
lebo ty si Boh, moja spása,
a v teba dúfam celý deň.

R: Pane, ved' ma vo svojej pravde.

Rozpomeň sa, Pane, na svoje zľutovanie
a na svoje milosrdenstvo, ktoré trvá od vekov.
Nespomínaj si na hriechy mojej mladosti a na moje priestupky,
ale pamätaj na mňa vo svojom milosrdenstve, ved' si, Pane, dobrotivý.

R: Pane, ved' ma vo svojej pravde.

Pán je dobrý a spravodlivý:
ukazuje cestu hriešnikom.
Pokorných vedie k správne konaniu
a tichých pouča o svojich cestách.

R: Pane, ved' ma vo svojej pravde.

**Sláva Otcu i Synu
i Duchu Svätému.**

**Ako bolo na počiatku, tak nech je i teraz i vždycky
i na veky vekov. Amen**

Modlitba svätého Tomáša Akvinského

Kňaz alebo diakon: Stretnutie s Ježišom roznečuje našu túžbu po ňom. Podobne, ako Samaritánka, ktorej jediné stretnutie s ním zmenilo celý jej život, aj my otvárame svoje srdce pri tomto osobnom stretnutí s ním. Odvážne prosíme, aby prežiaril pravdou naše srdce, aby sme v pravde poznali seba a ešte viac túžili po stretnutí s ním.

Modlime sa slovami svätého Tomáša Akvinského:

Pane, Bože, daj mi srdce bedlivé, aby ma od Teba neodvrátili zvedavé myšlienky.

Daj mi srdce šľachetné, aby ma nestrhli nízke city.

Daj mi srdce pravé, aby ma nezviedli nepravé úmysly.

Daj mi srdce stále, aby ma nezlomilo žiadne trápenie.

Daj mi srdce nábožné, aby ma nezachvátila žiadna náklonnosť.

Osvieť, Pane, môj rozum, aby som ťa poznal.

Daj mi horlivosť, aby som ťa hľadal.

Daj mi múdrosť, aby som ťa našiel.

Daj mi život, ktorý by sa ti páčil.

Daj mi vytrvalosť, aby som ťa s nádejou očakával.

Daj mi dôveru v teba, aby som sa ťa vždy pridŕžal.

Daj, aby som tresty za hriechy trpezlivo znášal, tvoje dobrodenia a milosti verne používal, a tak raz vošiel do večnej radosti. Amen.

A teraz sa klaňajme Ježišovi v Oltárnej Sviatosti. Klaňajme sa živému prameňu, aby sme už neboli smädní. Klaňajme sa mu v Duchu a pravde. Klaňajme sa mu slovami piesne, ktoré tiež pochádzajú od svätého Tomáša Akvinského.

(Prítomní môžu vyjadriť svoj postoj pokory a poklony aj výrazom svojho tela, napr. hlbokým úklonom a pod.)

Pieseň

Klaniam sa ti vrúcne – JKS 270 *(môže byť sprevádzaná aj gitarou)*

Kňaz alebo diakon: Pane, ty si Pravda sama, naplň nás pravdou. Pomáhaj nám, aby sme sa nedali oklamať tým, čo neuhasí náš smäd. Daj nám pevnú vieru. Ty si Pravda, ty nemôžeš klamať. Ty si Láska a len z tejto lásky sa skrývaš. Chceme ťa hľadať. Vďačne ťa uznávame a oddávame ti svoje srdce. Buď naším Pánom. O to ťa prosíme, lebo ty si Boh a žiješ a kraľuješ na veky vekov. Amen.

Modlitba za Svätého Otca

Pieseň

Ctíme túto sviatosť slávnu

Modlitba pred požehnaním

Pane Ježišu, ty si nám zanechal túto vznešenú sviatosť, aby si ostal medzi nami. Daj, aby sme pocítili účinky tohto stretnutia s tebou. Nech nám tvoja prítomnosť medzi nami dáva odvahu čerpať z tohto prameňa. Pomáhaj nám, aby sme sa ti klaňali v Duchu a pravde a aby sme toto tajomstvo tvojej lásky prežívali v každodennom živote so svojimi bratmi a sestrami. O to ťa prosíme, lebo ty si Cesta, Pravda a Život. Ty si Boh, ktorý žije a kraľuje na veky vekov. Amen.

Máriina cesta

Pod tvoju ochranu

Na prahu nového roka, či pri narodeninách, sú prania skryté alebo vyslovené túžby, ako čo najlepšie prežiť ďalší rok. Všetci chceme mať istotu, že sa nám nič nestane, že budeme ochránení v nebezpečenstve, že budeme môcť žiť šťastný život. V tlači, či na internete nájdeme, žiaľ, aj toto: „Sila amuletov nám pomáha prekonávať prekážky a bojovať s nepriazňou osudu. Už odpradávaňa ochraňovali majiteľov pred zlom a prinášali im šťastie. Ľudia sa s nimi cítia bezpečnejšie a pokojnejšie...“ V ponuke sú talizmany na sebadôveru a odvahu, na lásku, šťastie, životnú energiu... Mnohí ľudia sa dnes spoliehajú na nejaký magický predmet, ktorý majú v aute, alebo ho nosia na krku, na červenú šnúрку na zápästí... Namiesto toho však prichádza osoba Božej Matky Panny Márie. Ona je našou najväčšou istotou. Tu prestáva každá povera. V núdzi, chorobe a nebezpečenstve veriaci ľud vždy vyhľadával mocný príhovor Panny Márie, Božej Matky. Cirkvi od prvých storočí svojej existencie verila v účinnosť jej orodovania, čo vyjadrovala vo svojich modlitbách – aj v krátkej modlitbe „Pod tvoju ochranu“. Keďže sviatok Bohorodičky slávime práve v prvý deň kalendárneho roka, zaprajme si ustavičnú ochranu Panny Márie a povzbudení jej materinskou dobrotou, starostlivosťou a blízkosťou, si aj pri narodeninách, či iných slávnostiach, prajme i vyprosujeme, aby sme boli vždy pod jej ochranným plášťom.

Modlite sa, drahí mladí priatelia, túto modlitbu, keď vám je ťažko, keď vás v škole, či v práci prenasledujú pre váš názor a evanjelium. Odvaha neznamená nemať strach pred nikým a pred ničím. Je to dôvera v nadprirodzenú Božiu pomoc, ktorá nám dodáva istotu v každej situácii a najmä v nebezpečenstve. Je to istota lásky našej Nebeskej Matky. Utekajte sa k nej a prežijete mocnú prítomnosť Bohorodičky vo vašom živote, jej mimoriadnu ochranu a pomoc. Je to krátka, ale mocná modlitba! **Jej účinok pozná ten, kto sa odváži to skúsiť!**

Dejiny modlitby

Sub tuum praesidium („Pod tvoju ochranu“) je najstaršia mariánska antifóna. Na starom egyptskom papyruse ju v roku 1917 objavil správca knižnice z Manchesteru C. H. Roberts a v spolupráci s odborníkom na papyruse M. Labelom ju datovali do 3. storočia. Modlitba obsahuje nielen významný mariánsky titul *Theotókos* (Bohorodička), ale aj prosbu adresovanú Panne Márii: „z každého nebezpečenstva nás vyslobod“. V byzantskej verzii modlitby „Pod tvoju ochranu“, ktorá sa najviac približuje originálnemu textu egyptského papyrusu, na tomto mieste dokonca stojí výraz „vykúp nás“. V každom prípade obidve slová vyjadrujú rovnakú myšlienku „oslobodenia“ a „spásy“ vo vykupiteľskom zmysle. Z historického hľadiska je tak *Sub tuum praesidium* prvou modlitbou, v ktorej sa Panne Márii pripisuje spoluvykupiteľská úloha. Obsah modlitby naznačuje, že egyptskí kresťania sa nachádzali vo vážnom nebezpečenstve – pravdepodobne išlo o jedno z mnohých prenasledovaní, ktorým boli opakovane vystavení počas celého 3. storočia, čo zrejme dalo podnet ku vzniku antifóny žiadajúcej Pannu Máriu o spasiteľný zásah.

Máriin ochranný plášť vo východnej tradícii

Východná cirkev slávi v mesiaci októbri sviatok, ktorý sa nazýva Pokrov — Ochrana presvätej Bohorodičky Panny Márie. Bol zavedený na počesť zjavenia Božej Matky svätému Andrejovi v polovici 10. storočia v blachernskom chráme v Carihrade. Hlavné mesto Byzancie vtedy obliehali moslimskí arabi (saracéni). Celé mesto a ľud boli vo veľkej úzkosti. V chráme, kde sa ako vzácne relikvie uchovávalo rúcho, plášť a pás Panny Márie, bolo celonočné bdenie. Modliaci sa ľud zaplnil chrám. Medzi ľuďom sa za ochranu mesta horlivo modlil aj svätý Andrej Salos so svojím žiakom Epifanom. Keď sa liturgické slávenie skončilo, bolo okolo štvrtej hodiny nadránom. Vtom Andrej videl, ako od cárskych dverí (hlavný vchod do chrámu) prichádza presvätá Bohorodička vysokej postavy, oslnená nebeským svetlom, v sprievode Jána Krstiteľa a apoštola Jána a za spevu veľkého chóru svätých v bielych rúchach. Keď prišla k oltáru, obrátil sa Andrej na Epifana: „Vidíš Vládkyňu a Kráľovnú sveta?“ „Vidím ju, môj duchovný otče“, odpovedal. A zatiaľ čo sa na ňu dívali, Božia Matka sa dlhý čas modlila na kolenách a pri tom plakala. Keď dokončila svoju modlitbu, podišla k oltáru a prosila Boha za prítomný ľud. Následne sňala plášť, ktorý nosila cez hlavu a slávnostne ho dvihla a rozprestrela svojimi rukami nad prítomným ľuďom. Andrej a Epifan dlho hľadeli na plášť rozprestretý nad ich hlavami žiariaci ako blesk na Božiu slávu. A pochopili, že presvätá Bohorodička sa zjavila, aby zachránila mesto. Správa o zjavení sa bleskurýchlo rozšírila po celom meste. Útočníci sa stiahli a mesto bolo zachránené. Týmto sviatkom sa oslavuje Božia Matka za to, že jej ochrana a jej modlitby sa ako záchranný plášť rozprestierajú nad celou Cirkvou.

Máriin ochranný plášť v západnej tradícii

Gesto ochranného plášťa pochádza z civilného práva. Deti boli adoptované, alebo legitimizované tak, že ich otec vzal „pod svoj plášť“. Vysokopostavené ženy mohli prosiť o milosť pre prenasledovaných tým, že ich vzali „pod svoj plášť“. Toto sa v stredoveku prenieslo aj do duchovnej oblasti, na vyjadrenie úlohy Panny Márie voči nám. V západnej cirkvi nájdeme mnohé obrazy znázorňujúce Panu Máriu, ktorá pod svojím rozprestretým ochranným plášťom ukrýva veriaci ľud. Vyjadrujú ochranu, istotu, pomoc, útočisko a zmilovanie. Najstaršie vyobrazenia pochádzajú z 13. storočia a majú názov *Mater omnium – Matka všetkých*. Úcta k Panne Márii s ochranným plášťom sa šírila predovšetkým vďaka cisterciánom. Vo Francúzsku ju nazývajú *Vierge de Misericordia*, v nemecky hovoriacich krajinách zase *Schutzmantelmadonna*. Plášť je možné považovať za ekvivalent milosrdenstva, ako to sama Panna Mária povedala sv. Brigite Švédskej: „Môj široký plášť je moje milosrdenstvo.“ Tieto obrazy sú akoby ilustráciou modlitby „Pod tvoju ochranu“.

Záchrankyňa rímskeho ľudu

V rímskej bazilike Santa Maria Maggiore sa nachádza obraz Panny Márie s dieťaťom s názvom *Salus Populi Romani* (záchrankyňa rímskeho ľudu). Rímsky ľud sa k nej utiekal v ťažkých časoch a uctieval si ju ako svoju Záchrankyňu. V roku 590 zúrila v Ríme mor. Pápež Gregor Veľký nariadil v deň Vzkriesenia nosiť po uliciach tento mariánsky obraz. Kamkoľvek sa dostal, nákaza zmizla. Sám pápež usporiadal procesiu k bazilike. Pred Hadriánovým mauzóleom sa mu zjavil archanjel Michal, ako zasúva meč do pošvy na znamenie konca strašnej epidémie. Na základe tohto zjavenia dal pápež Gregor Veľký postaviť sochu anjela na vrchol mauzólea, ktoré odvtedy nesie názov Anjelský hrad.

Pred týmto zázračným obrazom sa zaiste pri svojom pobyte v Ríme modlievali aj sv. Cyril a Metod a ich žiaci. Podobne ako niektoré iné starobylé mariánske obrazy aj tento je prisudzovaný sv. Lukášovi. Dnes je obraz Bohorodičky *Salus Populi Romani* rozšírený po celom svete. Veľkú zásluhu na šírení mariánskej úcty spojenej s týmto obrazom má Spoločnosť Ježišova – jezuiti – rehoľný rád, ktorý založil sv. Ignác z Loyoly v 16. storočí. Práve on slúžil v tejto bazilike svoju prvú svätú omšu, na Vianoce roku 1538. Jeho tretí nástupca, sv. František Borgiáš, v roku 1569 dosiahol od kapituly kanonikov výnimočné dovolenie zhotoviť kópiu tohto obrazu. Toto dovolenie bolo veľmi komplikovanou záležitosťou, pretože existovali pápežské predpisy, ktoré zakazovali kopírovanie osobitne uctievaných obrazov. Borgiášovu žiadosť u kapituly osobne podporil sv. pápež Pius V. a milánsky kardinál, sv. Karol Boromejský. Úctu tohto obrazu neskôr jezuiti rozšírili na miestach svojho misijného pôsobenia, napríklad v Brazílii, či v strednej Európe.

Rožňavská Panna Mária – záchrana mesta i okolia

Pravdepodobne sa práve takto dostala kópia obrazu Panny Márie aj do Rožňavy. Nachádza sa v sakristii rožňavskej katedrály. Je to milostivý obraz, s ktorým sa spája mimoriadny zásah Panny Márie. Podľa tradície v roku 1710 zomrelo v Rožňave a v okolí počas moru cez 2000 ľudí, nákaza sa šírila ďalej a umierali ďalší a ďalší. Jezuiti, ktorí v tom čase pôsobili v meste, v procesii s obrazom Panny Márie sedemkrát obišli mesto a vtedy mor ustúpil. Panna Mária záchrankyňa ľudu pomohla vtedy a pomáha naďalej, i dnes. Utiakame sa k nej v dôvere o pomoc, lebo pomáha i keď sme ohrozovaní a ničení inými podobami moru. Mor nemusí ničiť iba fyzické zdravie a životy. Sofistikovaný mor spôsobuje oveľa hroznejšiu smrť s večným zatrateným. Práve pred týmto smrtiacim morom varovala Panna Mária vo Fatime.

Panna Mária pomohla!

Svedectvo pátra Georga Rota z rehoľnej kongregácie Legionárov Krista, z augusta 2017: Každý deň, keď idem z domu a sadám do auta, pomodlím sa na začiatok cesty modlitbu „Pod tvoju ochranu“. Tak som to spravil aj prednedávnom, keď som sa s niekoľkými mladými vybral počas letných prázdnin do Slovinska na putovné duchovné cvičenia. Chceli sme v priebehu šiestich dní putovať z cisterciánskeho opátstva Stična, do Brežic – najznámejšieho mariánskeho pútnického miesta Slovinska. Všetko však prebehlo celkom inak, ako sme si predstavovali. Na diaľnici medzi Mnichovom a Salzburgom sa na palubnej doske rozsvietila žltá kontrolka, signalizujúca problémy s motorom. Úprimne musím priznať, že som mal v pláne toto varovanie jednoducho ignorovať a cestovať ďalej. Potom som si ale všimol, že auto stále viac spomaľuje a po pridaní plynu vôbec nezrýchľuje. Našťastie sa mi podarilo zastať na posledných metroch núdzového jazdného pruhu, ktorý tam končil. Cez vetracie mriežky sa začali dovnútra valiť kúdoly dymu. Rýchlo sme vystúpili z auta a zbadali sme, ako začínajú z motora šľahať plamene. Mali sme ešte toľko času, aby sme si z kufra vybrali našu batožinu a zavolali pomoc. V priebehu niekoľkých minút bolo celé auto v plameňoch a čierňavu, ktorá sa nad nami zdvíhala, bolo určite vidno na kilometre. V tej chvíli som si nanovo uvedomil význam krátkej, ale takej mocnej mariánskej modlitby: „pomôž nám v núdzi a z každého nebezpečenstva nás vyslobod', ty Panna slávna a požehnaná...“ Vďaka Bohu sa nikomu z nás nič nestalo. Panna Mária pomohla!

Pre ODVÁŽNY ROK pripravil: Mons. Stanislav Stolárik, rožňavský diecézny biskup.

Divadelná hra

Žena zo Samárie

Divadlo poézie na motívy rovnomennej básne Zuzany Kozičovej

Postavy:

- **Žena** – môže sa rozdeliť na tri postavy – tri ženy v rovnakom kostýme
- **Ježiš**
- **Básnik**
- **Hudobník**
- **Klamár**

Scéna

- Hru je možné hrať na javisku, ale aj v presbytériu kostola. Nie sú potrebné žiadne kulisy, len tri rôzne miesta, na ktorých sa odohrajú tri stretnutia.

Kostýmy a rekvizity

- **Žena** – tmavé dlhé čaty + červený šál alebo šatka, džbán;
- **Ježiš** – v bielom + biely šál na ramenách (súčasné oblečenie, nie alba);
- **Básnik, Hudobník a Klamár** – v čiernom (nohavice + košeľa/sveter/mikina) + veľké biele brko, gitara, jablko.

Hudba

by mala byť sugestívna, emotívna (napr. Zbigniew Preisner; niečo bez slov, alebo len čistý ženský vokál...), mala by byť takmer stálou súčasťou celého diela. Najmä v predeloch medzi jednotlivými obrazmi by mala hudba vyniknúť a vytvoriť tak priestor na novú situáciu s novými postavami a rekvizitami.

Všetko počas deja je pomalé a plynulé. Je dobré vyhrať sa s pauzami a krásou hudby... Pokiaľ to priestor a svetelné možnosti umožnia, zasvietiť vždy na jedného z troch mužov, ktorý je práve na javisku so ženou.

Na scénu zozadu od ľudí prichádzajú počas hudby postupne herci, zaujímajú svoje miesta – traja muži stoja chrbtom k divákovi na rôznych miestach. Žena a Ježiš si sadnú uprostred k imaginárnej studni.

Prvý obraz

Žena:

Ja, žena zo Samárie, chcem vám rozpovedať svoj príbeh. Je krutý ako ľalia spaľovaná v ohni. Je pravdivý, pretože je o mne. Je mimo času, nesmrteľný: môže sa hocikedy stať, mohol sa hocikedy stať, tisíce rokov vpred i vzad.
(Naberá akoby džbánom vodu z pomyselnej studne/v prípade presbytéria to môže byť imaginárne z krstiteľnice, už-úž chce odísť, ale Ježiš ju osloví)

Ježiš:

(Prichádza pomaly v bielom ako posledný, otočí sa k žene)

Žena, daj sa mi napiť!

Žena:

(K divákovi)

Oslovil ma prvý, mňa, Samaritánku, s nami sa Židia nezvyknú rozprávať!

(K Ježišovi)

Ako si môžeš ty, Žid, pýtať vodu odo mňa, Samaritánky?

Ježiš:

Keby si poznala Boží dar a vedela, kto je ten, čo ti hovorí: »Daj sa mi napiť,« ty by si poprosila jeho a on by ti dal živú vodu.

Žena:

Pane, ani vedro nemáš a studňa je hlboká. Odkiaľ máš teda živú vodu? Si azda väčší ako náš otec Jakub, ktorý nám dal túto studňu a pil z nej on sám i jeho synovia a jeho stáda?

Ježiš:

Každý, kto pije túto vodu, bude znova smädný.

Ale voda, ktorú ti ja dám, obráti sa na prameň vyvierajúci do večného života...

Žena:

Pane, daj mi takej vody, aby som už nebola smädná a nemusela sem chodiť čerpať! Daj mi tej vody Pane!

(K ľuďom) A potom sa ma spýtal na moju trinástu komnatu, ktorú som sa sama pred sebou snažila tak usilovne skrývať, ktorú som sama nevedela odomknúť, ani uzdraviť! To je jeho štýl...

Ježiš:

Chod', zavolaj svojho muža a príď sem!

(Žena strpne, ale vie, že toto je nutná operácia... Začne spomínať... Položí džbán na zem; Ježiš si nájde miesto, stáva sa pozorovateľom všetkého na scéne a občas sa zadíva na ľudí...)

Druhý obraz

Žena:

Chcela som plávať na obláčiku...

Kde však vziať pohladenie a obláčik, keď je dom stále prázdny...

Neskoro večer, skoro ráno, vchádzali a vychádzali do domu, z domu - tiene:

môj otec a moja matka...

Sedeli na stoličkách, každý sám a medzi nimi krik, úlomky slov, sklenená vata...

Ktosi mi spieval clivú pieseň.

Blúdila som v jej labyrinte a čakala som - lásku.

Dieťa sa sýti ako môže. Aj úlomkami skla...

(Prichádza k stoličke s Básnikom, ktorému položí na ramená svoj šál/šatku)

Na konci ulice stál ďalší dom... Plný rozprávok a básní...
Mohli doň stúpiť iba dievčatá nepoznanej lásky – vynášala ich na neskutočné
poschodia... Z básne vystúpil básnik, ústa mal zašité práve vysloveným slovom
a miesto srdca ružu.

Básnik:

(Vstúpi do svetla, v ruke veľké biele brko, prechádza ním po ramene ženy)

Nevieš, čo je to láska? Poď, ukážem ti jej pravú podobu...

Žena:

V očiach mal vyhasnuté nebo plávajúce do nenávratna, akoby vedel,
že v jeho veku na ničom nezáleží.

Iba na iskre, ktorou vykřeše posledný oheň z tela...

Básnik:

Láska je inšpirácia...!

Žena:

Mal smutné ruky. Odtrhol ma a písal, namiesto atramentu krv.

Básnik:

(Píše na ňu ako na imaginárny zvitok... Zvádza ju...)

Je jedna záhrada, uprostred záhrady je studňa. Voda, čo je v tej studni je zázračná.
Choď moja ruža, prines mi seba v tej vode. Dones mi svoju nedotknutosť,
potom sa staneš láskou...

(Potom sa Básnik otočí chrbtom do tmy)

Žena:

(Žena si vezme šál/šatku z ramien Básnika naspäť)

Zatvorila som za ním dvere:

Klameš, pretože si básnik. Potreboval si moju sviežosť, aby si mohol sýtiť
inšpiráciu, to hladné víča v svojej hrudi, čo krmíš ružami.

Ale ja nie som ruža, som ľalia...

(Ide smerom ku divákovi/ku laviciam v kostole, v rukách drží šál/šatku)

Počúvajte ma... Hľadám lásku, ohnivo čistú ľaliu,
ktorá mi bude kľúčom ku záhrade a ku studni...

Tretí obraz

Hudobník:

*(Hudobník vojde do svetla s gitarou, môže skutočne hrať; pokiaľ nevie, tak hrá
len imaginárne)*

Ja mám ten kľúč! Poď so mnou, ukážem ti, ako sa láska mení v hudbu...

(Hrá niečo sladké, jej sa to páči, tancuje okolo neho so šálom/šatkou)

Žena:

Aj on mal smutné ruky.

Dotýkal sa mi srdca zakrvaveným sláčikom
a driapal zo mňa svoju pieseň...

Hudobník:

Milujem tvoju Samáriu, krajinu stratených a hľadajúcich...

Žena:

A mňa, mňa nemiluješ?

Mlčal a ďalej hral, ale už nie o mne.

Zavrela som za ním dvere a na pieseň napísala:

Ukázal si mi kľúč, no husľový,

ktorým si nikdy neodomknem bránu stratenej záhrady.

(Hudobník sa otočí do tmy)

Štvrtý obraz

Žena:

Potom som stretla klamára.

Klamár:

(Klamár vojde do svetla) Stratená záhrada nie je. Je iba túžba, čo sa na ňu podobá, plynúci oblak, ktorý nechytíš, pretože nemáš krídla. Stratená záhrada je len iné meno rozkoše. Ak sa jej celá dáš, nájdeš ohnivo čistý kvet, ľaliu, ktorú hľadáš. *(Počas toho zachytí koniec jej šálu/šatky, žena si chytí druhý koniec, Klamár si ju priťahuje k sebe a potom jej podá nádherné jablko, ona zahryzne a máličko zje...)*

Žena:

Klamal, a jeho klamstvo ma prerastalo, až som sa aj ja stala klamstvom. Padla som na dno jazera. Vôkol mňa plávali ryby s večne hladnými ústami. Odštipkávali zo mňa, až kým mi nezostala len obhryzená duša.

Klamár:

Vyplňte ryby svoju rozkoš! Už žiadna živá voda nespraví z teba ľaliu...

Žena:

Zavrela som za ním dvere a na okno mu napísala: Si klamár, teda klameš! Pretože ešte vždy je vo mne túžba nájsť záhradu a studňu... *(Vráti mu jablko, vytrhne sa z jeho zovretia aj so šálom/šatkou; Klamár sa otočí do tmy)*

Piaty obraz

Žena:

(Pristúpi a hovorí Ježišovi)
Niekedy vtedy ma rozbolelo tvoje rozdupané telo a vedela som, že som ničím. Spievala som: Všetko mi vzali, nie som ničia a teda patríť všetkým. Kam ideš Učiteľ?

Ježiš:

Ku studni zázračnici, potrebujem sa umyť.

Žena:

Vezmi aj mňa, chcem ísť s tebou.

Ježiš:

Si iba nič. Ešte aj to si predala.

Žena:

Aj nič má slzy. Som teda slza...
Položil si ma na dlaň, putoval slepým svetom – nesvetom, až kým ma nepoložil na obrubu studne.

Ježiš:

Ty nie si slza, si žena mnohých mužov, čo hľadá svoju dušu.

Žena:

Nehľadám dušu, ale lásku...

Ježiš:

Láska je moja záhrada, láska je moja studňa.
Láska je prameň, ktorý vyústi do večného života. Láska som ja.
Môžem byť tvoj, ak chceš...

Žena:

Pane, nemám čím zaplatiť lásku, čo mi dávaš...

Ježiš:

Ja som tvoj peniaz...
(Vezme jej červený šál/šatku, a daruje jej svoj biely)

Šiesty obraz

Žena:

Pri studni sedel človek.
V očiach mal otvorené okno do neba.
Napila som sa z jeho dlaní.
Urobil zo mňa – slzy, čerstvú a nedotknutú ženu.
A dal mi meno čistá... Ľalia.
Viem, čo je láska.
Láska je človek pri studni.
Stretla som lásku, stretla som pravdu,
stretla som cestu, stretla som život.
Ja, žena zo Samárie, dopovedala som vám svoj príbeh.
Príbeh o hľadaní lásky, ktorá je mimo času.

Ježiš:

(K divákovi)

Voda, ktorú vám ja dám, premení sa na prameň vyvierajúci do večného života...

Pre ODVÁŽNY ROK podľa básne Zuzany Kozičovej napísala a upravila: Magda Pajanková.

Pieseň

Siedmy raz

Hudba a text: Zuzana Eperješiová & Poetica Musica

Skúšam už šiestykrát
pravdu pred sebou zamykať.
Všetci aj tak môj hriech poznajú.
Mám a predsa nie...
Prichádzam v páľave,
nech sa nesmejú, nepýtajú.

Si smädný, na mňa pozeráš,
na mieste otcov do mňa načieraš,
neznámy Pane.
Tiež som smädná, tak sa vylievam,
no v slovách, čo ponúkam,
môj tieň aj na teba padne.

Ref.:

**Tvoj jasný pohľad a presná reč
nútia ma veriť, že ja aj samarijský kraj
máme nádej na raj.
Prosím, daj mi zo svojej živej vody,
nech pijem siedmy raz
a nie som smädná a prázdna jak doteraz.**

Ako žena, čo nemá čo stratiť,
podávam seba a v tvojej tvári vidím
nový odraz. Áno, súď ma...
Dúškom teba zmýva sa moja vina,
to ty si voda, čo zachráni ma.
Topí sa minulosť v tebe, moja studňa.